

سه‌شنبه ۲۵ تیر ۱۳۹۸ - شماره ۵۴۵

نگاه

توسعه آزادراه‌ها بدون بخش خصوصی معنی ندارد

توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل در تمام عرصه‌ها یکی از اصلی‌ترین شاخص‌هایی است که در میزان توسعه‌یافتگی کشورها جایگاهی مهم دارد و دراین‌بین دو عرصه ریلی و آزادراهی با توجه به کیفیت خدماتی که ارائه می‌کنند بیش‌ترین مزیت نسبی را در قیاس با دیگر شیوه‌های حمل‌ونقل دارند.

بااین‌وجود ایران در سال‌های اخیر همواره با محدودیت منابع مالی و بودجه‌ای مواجه بوده و این مسئله باعث شده سسّوالی مهم پیش‌روی کارشناسان اقتصادی قرار بگیرد.

آیا در شرایط تحریم و محدودیت‌های درآمدی هنوز باید تمامی طرح‌های توسعه زیرساختی را مانند قبل دنبال کرد یا نیاز به اولویت‌بندی طرح‌ها و پیگیری‌شان بر اساس میزان اهمیت وجود دارد. مشابه چنین شرایطی در سال‌های قبل رخ داد. جایی که وزارت راه‌وشهرسازی با در نظر گرفتن چند طرح ریلی به‌عنوان اولویت‌های اصلی حمل‌ونقلی کشور، ساخت و تکمیل آن‌ها را در دستور کار قرار داد. در حوزه آزادراهی اما به نظر می‌رسد سّوال‌ات قدری پیچیده‌تر است. وزیر راه‌وشهرسازی در یکی از جدیدترین اظهارات خود اعلام کرده که تا پایان دولت دوازدهم این وزارت خانه حدود ۵۰۰ کیلومتر آزادراه جدید به مردم تحویل خواهد داد و این آمار سّوالی جدی را به وجود می‌آورد.

با توجه به پالایسودن هزینه ساخت آزادراه و محدودیت‌هایی که دولت با آن‌ها روبه‌روست، هزینه ساخت این طرح‌ها چگونه تأمین خواهد شد و آیا این برنامه‌ریزی امکان به حاشیه رفتن دیگر طرح‌ها را به وجود می‌آورد؟ علی‌آزاد، دبیر انجمن شرکت‌های راه‌سازی در گفتگو با هفته‌نامه «حمل‌ونقل» می‌گوید که لزوماً پیگیری طرح‌های آزادراه سازی به معنای کناررفتن دیگر برنامه‌ها نیست اما آنچه اهمیت دارد مشخص شدن ابعاد برنامه‌ریزی فعلی و چگونگی رسیدن به آن است.

به اعتقاد آزاد همان‌طور که تجربه بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته نشان داده، استفاده از توانایی بخش خصوصی در ساخت آزادراه‌ها بسیار مهم است اما در ایران با توجه به بزرگ‌بودن غیرعادی دولت، هرگز فضای حضور آن‌ها در طرح‌های کلان زیرساختی به وجود نیامده و ازاین‌رو باید به یک تحول جدی در این زمینه فکر کرد.

آن‌چه در این زمینه بیش‌ترین اهمیت را دارد، نوع نگاهی است که ما به طرح‌های زیرساختی مانند آزادراه‌ها داریم. نه تنها طرح‌های نیمه‌تمام که تمام طرح‌هایی که پیش‌ازاین ساخته شده و به مرحله بهره‌برداری رسیده‌اند ثروت ملی به شمار می‌روند و بااین حساب راه‌های ما صدها میلیارد تومان ثروت مردمی هستند. با این نگاه تمام پروژه‌هایی که در دست‌ساخت هستند و وزارت راه‌وشهرسازی از پیگیری آنها خبر داده، افزایش این ثروت به شمار می‌روند و نمی‌توان به این موضوع نگاهی منفی داشت.

علت اصلی شکل‌گیری این سّوال، ابهام‌هایی است که اقتصاد ایران با آنها روبه‌روست و برخی مسائل که از سال‌ها قبل راه حلی برای آن‌ها پیدا نشده امروز برای ما مشکل‌ساز شده‌اند. متأسفانه در این سال‌ها حضور اقتصادی دولت نه تنها کاهش نیافته که روندی افزایشی نیز داشته است و دولت آن‌قدر بزرگ شده که نه فضای قدرت‌گرفتن بخش خصوصی را باقی گذاشته و نه خود برای این برنامه‌های زیرساختی کلان، منابع اعتباری لازم و کافی را دارد. نتیجه این شرایط نیاز به اولویت‌بندی طرح‌هاست درحالی‌که از ابتدا نباید برنامه‌ها بر اساس بودجه دولتی پیش می‌رفت.

این که توان این مسئله وجود دارد یک سّوال و این که راه درست کدام است یک سّوال دیگر است. تمامی کشورهای توسعه‌یافته از سال‌ها قبل درک کرده‌اند که برای قدرت‌گرفتن بدنه اقتصادشان باید به بخش خصوصی بها دهند و در نتیجه وقتی صحبت از ساخت آزادراه جدید می‌شود نیاز این بخش غیردولتی است که وارد شده و از ابتدا تا انتهای کار را دنبال می‌کند. در ایران اما فضا برعکس است، یعنی باوجودآن‌که دولت انتظار دارد بخش خصوصی در آزادراه فعال شود اما درعین حال تمام سیاست‌های گذشته نشان می‌دهد که این بخش نه تنها قدرت نرفته بلکه در بسیاری از بخش‌ها با کاهش توانایی نیز روبه‌رو شده است.

واکاوی اقتصاد سرآمد از روند خودکفایی ریلی در ایران؛

رونق بومی سازی

گامی بزرگ در راستای تحقق فرامین مقام معظم رهبری

گروه حمل و نقل - حمل‌ونقل ریلی به‌عنوان یکی از بخش‌های مهم حمل‌ونقل، نقش عمده‌ای در عرصه اقتصادی، صنعتی و اجتماعی کشورها دارد. ایران به دلیل موقعیت جغرافیایی مناسب و قرار گرفتن در مسیر کریدورهای ارتباطی استراتژیک زمینی و دریایی، جایگاه ویژه‌ای در منطقه داشته و می‌تواند با گسترش حمل‌ونقل ریلی خود درآمدهای فراوانی را بدست آورد که از جمله پیش‌نیازهای توسعه حمل‌ونقل ریلی " تولید و خودکفایی" در ساخت "واگن" است. تولید واگن در کشور از جمله الزامات توسعه شبکه‌های ریلی است. بومی‌سازی و خودکفایی این محصول مهم ریلی با توجه به فرسودگی بالای واگن‌های در حال استفاده - که بعضاً قدمتشان به ۴۰سال قبل می‌رسد- و نیاز مبرم شرکت‌های بهره‌بردار، دارای اهمیت فراوانی است. در چند سال گذشته، شرکت‌های تولیدکننده داخلی توانسته‌اند با استفاده از دانش و فنّآوری بومی نیاز کشور به واگن را تا حدود نسبتاً زیادی تأمین کنند و به خودکفایی ۷۰ درصدی برسند.

به گزارش اقتصادسراسرآمد، درحالی‌که برخی کارشناسان در واکنش به اظهارات مسئولان در تأکید بر بومی‌سازی در بخش ریلی، این پرسش را مطرح می‌کنند که اگر

افزایش تردد قطارهای برنامه‌ای از ۴۰ به ۷۰ درصد

هم اکنون ۴۰ درصد قطارهای باری در خطوط ریلی کشور، برنامه‌ای است و درصدد هستیم که این میزان تا پایان سال جاری به ۷۰ درصدافزایش یابد.به گزارش اقتصادسراسرآمد،معاون وزیر راه وشهرسازی و مدیرعامل شرکت راه آهن، با اشاره به اهمیت افزایش تردد قطارهای برنامه‌ای در خطوط ریلی کشور، وعده داد برای تسهیل جابه‌جایی بار در شبکه، تردد قطارهای باری برنامه‌ای به ۷۰ درصدافزایش یابد.سعید رسولی این مطلب را اردیبهشت ماه امسال(۸ اردیبهشت) در شورای هماهنگی مدیران راه‌آهن بیان کرد و گفت: هم اکنون ۴۰ درصد قطارهای باری در خطوط ریلی کشور، برنامه‌ای است و درصدد هستیم که این میزان تا پایان سال جاری به ۷۰ درصدافزایش یابد.

نوشت: تفاوت است میان این که کاری را باپین تر داخلی هستند و بر عکس مثلاً زمینس، کارخانه‌های ایرانی نظارتی بر تأمین‌کننده خارجی نداشته، بلکه التماس دعاً دارند. او با بیان این که کشور نیازمند تغییر این رویه و رفتن به‌سمت تولید قطعات بافناوری بالاست، افزود: همچنین، برون‌سپاری زمینس دلیل دیگری هم دارد. آلمان کشوری با جمعیت حدود ۸۰ میلیون نفر است که تقریباً برابر با ما است. ظاهرابزاده خاطرنشان کرد: تولید ناخالص داخلی آلمان، ۳۶ هزار میلیارد دلار است که سهم هم نفر ۴۵ هزار دلار می‌شود، ضمن این که در آن کشور بیکاری فراگیر وجود ندارد. حال اگر آلمان تنها به نیروهای کار داخل مرزهایش اکتفا می‌کرد به چنین میزان تولیدی دست نمی‌یافت و با برون‌سپاری فعالیت‌های با ارزش کمتر و تمرکز بر فعالیت‌های با ارزش بیشتر، راندمان تولید خود را بالا برده است.

استقبال از ورود بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری در صنعت هوایی

حدود یک ماه پیش بود که سازمان هواپیمایی کشوری اعلام کرد موضوع عدم سوخت‌رسانی به شرکت‌های هواپیمایی ایرانی در برخی فرودگاه‌های بین‌المللی به دبیرکل و رئیس شورای ایکنائو منعکس شده و تلاش‌ها و رایزنی‌های زیادی برای تحویل سوخت به شرکت‌های ایرانی صورت گرفته است؛ اما پس از گذشته این مدت اطلاع‌رسانی در خصوص نتیجه و فرآیند شکایت ایران به ایکنائو از سوی سازمان هواپیمایی کشوری منتشر و رسانه‌ای نشد. به گزارش اقتصادسراسرآمد به نقل از تین نیوز، علی‌عابدزاده رئیس سازمان هواپیمایی کشوری درباره آخرین وضعیت نتیجه شکایت ایران به ایکنائو مبنی بر عدم سوخت‌رسانی به شرکت‌های هواپیمایی ایرانی در برخی فرودگاه‌های بین‌المللی توضیح داد: هر گونه اقدام و عملی که در صنعت حمل و نقل هوایی خارج از ضوابط بین‌المللی انجام بگیرد ما این موضوع را به ایکنائو منعکس می‌کنیم و به طور قطع سازمان هواپیمایی کشوری نیز پیگیری این مسائل خواهد بود.معاون وزیر راه و شهرسازی در ادامه سخنان خود به این نکته اشاره کرده که سازمان جهانی هواپیمایی «ایکنائو» در حد مقدرات خودش مسائل را پیگیری خواهد کرد و افزود: تلاش سازمان جهانی هواپیمایی «ایکنائو» در راستای یکسان‌سازی در خصوص قوانین و مقررات و نحوی برخورد حمل‌ونقل هوایی در کشورهاست.او در خصوص آخرین وضعیت رایزنی ایران با ترکیه برای حل مشکل سوخت‌رسانی در فرودگاه‌های ترکیه نیز توضیح داد: این موضوع در دست پیگیری است و از سوی ترکیه در حال برنامه‌ریزی است تا بتواند به‌صورت قانونی به ایرلاین‌های ایرانی سوخت بدهد.رئیس سازمان هواپیمایی کشوری این راه هم گفت که ما نقطه نظرات خود را در خصوص مسائل تحریم و سایر مشکلات نظیر این آن را از لحاظ قانونی به ایکنائو منتقل کردیم.

عابدزاده در رابطه با وضعیت عملکرد نماینده ایران در ایکنائو نیز که برخی نسبت به عملکرد او انتقاد داشتند، اظهار داشت: نماینده فعلی ایران در ایکنائو، یکی از نمایندگان فعال ما در طول سال‌های اخیر بوده است و از سوی دیگر ایشان فردی متخصص در صنعت حمل و نقل هوایی ایران هستند که اقدامات بسیار مؤثر هم در طول مدتی که به عنوان نماینده ایران در ایکنائو بوده‌اند انجام داده است.وی تأکید کرد: نماینده ایرانی در ایکنائو دانش و ارتباط نزدیکی در خصوص مسائل حمل‌ونقل هوایی و مسائل مربوط بین ایکنائو، سازمان هواپیمایی کشوری ایران و هواپیمایی دنیا دارد.معاون وزیر راه و شهرسازی توضیح داد: این سازمان نه تنها هیچ‌گونه محدودیتی برای شخصی برای سرمایه‌گذاری در صنعت حمل‌ونقل هوایی ایجاد نخواهد کرد بلکه همیشه کسانی که قصد سرمایه‌گذاری در این صنعت را داشته‌اند تشویق کرده است.وی به استقبال سازمان هواپیمایی کشوری مبنی بر ورود بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری در صنعت هوایی تأکید کرد و گفت: هر کسی در خواست تأسیس ایرلاین را داشته باشد می‌تواند اقدام کند اما مجوز نهایی تأسیس ایرلاین منوط به ورود هواپیم‌ا به کشور است.

اتصال خط ۳ مترو به ایستگاه راه آهن

با اقدامات فنی مهندسی لازم این اقدام در دستور کار قرار و با توافقی که با راه آهن جمهوری اسلامی انجام گرفت قرار شد مترو تا محدوده دیواره مجموعه راه آهن خط ۳ در ایستگاه راه آهن امتداد پیدا کند.به گزارش اقتصادسراسرآمد، مدیرعامل شرکت قطار شهری (مترو) تهران و حومه گفت: با اقدامات فنی و ریل‌کشی مناسب سامانه خط ۳ مترو تهران به مجموعه راه آهن جمهوری اسلامی ایران در جنوب پایتخت متصل شد.علی‌امام گفت: یکی از ایستگاه‌های خط ۳ مترو تهران ایستگاه راه‌آهن است که در گذشته مسافران راه آهن برای پیوستن به ناوگان مترو تهران باید به بیرون از مجموعه راه آهن مراجعه می‌کردند.وی افزود: با اقدامات فنی مهندسی لازم این اقدام در دستور کار قرار و با توافقی که با راه آهن جمهوری اسلامی انجام گرفت قرار شد مترو تا محدوده دیواره مجموعه راه آهن خط ۳ در ایستگاه راه آهن امتداد پیدا کند. در صورت انجام تعهدات راه آهن جمهوری اسلامی ایران در آینده‌ای نزدیک مسافران راه‌آهن در همان مکان می‌توانند از ناوگان مترو استفاده کنند.

تاکسیرانان تهران انگلیسی و عربی یاد می‌گیرند

نخستین دوره مقدماتی آموزش زبان انگلیسی و عربی ویژه تاکسیرانان با کاربری ویژه آغاز شد.به گزارش اقتصادسراسرآمد، دوره‌های مقدماتی آموزش زبان انگلیسی و عربی برای اولین بار در سطح مکالمه و محاوره توسط اساتید مجرب برای تاکسیرانان فعال در فرودگاه مهرآباد و به دنبال آن در فرودگاه بین‌المللی امام و شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران به عنوان مبادی ورودی و خروجی شهر برگزار می‌شود.سازمان تاکسیرانی شهر تهران در صداست در مبادی ورودی‌های شهر تهران از نظر استفاده از ناوگان با کیفیت، سطح کیفیت خدماتی که توسط تاکسی‌ها به مسافران ارائه می‌شود، بالاترین سطح کیفی را داشته باشد. یک گردشگری خارجی زمانی که از یکی از مبادی‌های ورودی وارد شهر تهران می‌شود، اولین برخورد و ارتباط خود از فرهنگ کشور و شهرمان را از تاکسیرانان فعال در این بخش می‌گیرد، به همین دلیل آموزش زبان انگلیسی و عربی برای تاکسیرانان از حساسیت و اهمیت ویژه‌ای برخوردار است تا در هنگام میزبانی از گردشگران و مسافران خارجی در طول سفرهای درون شهری، آشنایی آنان با فرهنگ و آداب و رسوم، انتقال آنان به مراکز خرید، تفریحی و گردشگری توانایی مکالمه را داشته باشند و آن‌ها را به مکالمه‌ای که مورد نظرشان هست به راحتی راهنمایی یا به مقصد برسانند.

ورود شناور تایدواتر به آب‌های بین‌المللی پس از رفع توقیف

با پیگیری‌های مستمر شرکت تایدواتر خاورمیانه، شناور اروند تاید ۱۰۰۰ پس از توقیف بی‌اساس نزدیک به ۱۰ ماه در بندر الشعیبیه کویت سرانجام رفع توقیف شد و به سوی آب‌های سرزمینی کشور حرکت کرد. این شناور هم اکنون وارد آب‌های بین‌المللی شده است.به گزارش اقتصادسراسرآمد، اوایل امسال و پیش از واگذاری مالکیت این شرکت به بخش خصوصی، شناور اروند تاید ۱۰۰۰ به شرکت ال‌ارتیاج برای مدت ۱۸۰ روز به اجاره چارتری واگذار شد که متأسفانه پس از اتمام پروژه و در هنگام خروج شناور از آب‌های تحت کنترل کویت بر طبق مجوز دریافتی از بندر الشعیبیه آن کشور، این شناور توسط گارد ساحلی بندر مذکور توقیف و به مدت حدود ۱۰ ماه در این بندر نگهداری شد.

بنادر شهید باهنر و حقانی گواهینامه

بین‌المللی IMSگرفتند

شانزدهمین میزبانی بین‌المللی سیستم مدیریت یکپارچه (IMS) در این مجموعه بندری و دریایی با موفقیت اجرا شد.به گزارش اقتصادسراسرآمد، حمیدرضا محمدحسینی با اشاره به پیاده سازی سیستم مدیریت IMS در بندر شهید باهنر در راستای اجرای تعهدات خط مشی و چشم‌انداز سازمانی، گفت: بهبود ارائه خدمات به عنوان اصل اول مشتری مداری، حفاظت از محیط زیست به عنوان مسئولیت اجتماعی سازمانی و صیانت از نیروی انسانی به عنوان سرمایه اصلی سازمان، از جمله اهداف مدنظر این طرح بوده است.وی با اشاره به اینکه شانزدهمین میزبانی سیستم مدیریت یکپارچه IMS مطابق با استاندارد با همکاری شرکت معتبر «IMQ» با موفقیت به پایان رسید، افزود: در این طرح علاوه بر بندر شهید باهنر، بندر شهید حقانی به عنوان بزرگ‌ترین پایانه مسافری دریایی ایران، زیر ذره بین سخت‌گیرانه ممیزان بین‌المللی قرار گرفت.

حفظ حریم راه‌ها صیانت از سرمایه ملی

دادستان عمومی و انقلاب اردبیل گفت: حفظ و نگهداری حریم راه‌ها صیانت از سرمایه ارزشمند ملی است.به گزارش اقتصادسراسرآمد، عبدالله طباطبائی در دیدار با مدیرکل معاونین اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده استان، مدیران شرکت‌ها و انجمن‌های حمل و نقل کالا و مسافر استان حمایت همه جانبه دستگاه قضائی از اقدامات راهداران دیار سبلان در حفاظت و صیانت از حریم راه‌ها را یادآور شد و بر ایمن‌سازی محورها، حذف نقاط حادثه‌خیز، نظارت ویژه بر عملکرد شرکت‌های حمل و نقل کالا و مسافر و رعایت قانون در حفظ حریم راه‌ها تأکید کرد.وی افزود: حضور مستمر گشت‌های پلیس و راهداری در جاده‌های استان در کنار سایر اقدامات فرهنگ‌سازی رانندگی، هوشمند کردن جاده‌ها و بحث‌های زیرساختی باعث کاهش تلفات و تصادفات خواهد شد.دادستان عمومی و انقلاب اردبیل با بیان این که برای رشد و توسعه همه جانبه استان اردبیل همه باید در میدان عمل باهمه توان تلاش کنند افزود: تشکیلات قضائی استان در کنار سایر دستگاه‌ها از سرمایه‌گذاران برای ایجاد اشتغال و رونق تولید حمایت می‌کند.